

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest EM2018 at udarbejde en plan for særlige behandlingstilbud for børn og unge brugere af hash under 18 år.

(Medlem af Inatsisartut Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed Agathe Fountain)

1. behandling

Jeg takker forslagsstilleren mange gange for forslaget og for at sætte fokus på dette alvorlige problem.

Hashmisbrug blandt børn og unge er et stort problem, som har store konsekvenser både på kort og lang sigt. Brug af hash hos børn og unge kan give blivende skader på tænkning og hjernens udvikling. Der er flere og flere børn og unge, der prøver hash og ryger det regelmæssigt. HBSC undersøgelsen i 2014 viste, at 9 % af 15-17 årige skoleelever havde røget hash indenfor de sidste 30 dage, og der kommer vedvarende beretninger om, at selv mindre børn ryger hash. Problemet er også stort på døgninstitutionerne for børn og unge. Det er derfor et meget alvorligt problem vi står overfor.

Siden 2016 er behandlingen af misbrug og afhængighed for personer over 18 år sket efter ”Forslag til national plan for fremtidens misbrugsbehandling”. Der findes ikke i dag et egentligt tilbud til børn og unge. Baggrunden er, at der er særlige forhold, der skal tages i betragtning, når der skal etableres behandling af rusmiddelproblemer hos børn og unge. Børn og unge har behov for et særligt tilbud.

I misbrugsbehandlingsplanen fremgår det, at der skal etableres tilbud til børn og unge ud fra en ”stepped care” model. Hvor et tilbud skal være baseret på en fælles pædagogisk tilgang til brug af rusmidler hos unge i fx uddannelsesinstitutioner og døgninstitutioner samt til unge, der har begyndende problemer med hash, fx som en indsats på skoler og uddannelsesinstitutioner.

Børn og unge, der har problemer med rusmidler, har typisk også problemer på andre områder, fx i forhold til deres familie, venner, skole, uddannelse eller arbejde. Rusmiddelmisbruget kan derfor til dels ses som en måde at slippe væk fra en problemfyldt hverdag. For at opnå et succesfuldt og vedvarende behandlingsresultat er det nødvendigt, samtidig med at behandlingen er i gang, at der er fokus på den unges andre problemer og på at få en god og meningsfyldt hverdag gennem samarbejde med forældre, skoler og uddannelsesinstitutioner. Det er også nødvendigt, at indsatsen målrettes den enkelte unges behov og at der er tilbud om fritidsaktiviteter, der er meningsfulde for den unge. Uden dette er der risiko for tilbagefald –

og et tilbagefald ses af den unge ofte som et nederlag. Tilbagefald betyder oftest, at der går lang tid før den unge igen ønsker at komme i behandling.

Allorfik, Videnscenter for misbrug har startet arbejdet med at se på behov og muligheder omkring behandling for børn og unge ud fra en model oprindeligt udviklet af behandlingscentret U-turn i København, men som også er implementeret i andre danske kommuner. I forlængelse af dette samarbejde var Allorfik og konsulenter fra U-turn i Nuuk, Qaqortoq og Nanortalik i marts 2017, for at indhente viden til at udvikle en model, der passer til børn og unge i Grønland.

Herudover samarbejder Allorfik med et amerikansk universitet omkring en undersøgelse af, hvilke behandlingstilbud, der har været virksomme hos unge fra oprindelige folk og en undersøgelse af hvilke tilbud eller kerneelementer fra effektive tilbud, der kan forventes at virke her i landet.

Naalakkersuisut er således allerede i gang med at se på, hvad selve behandlingstilbuddet bør indeholde, men mangler at få samarbejdet omkring de nødvendige indsats på plads. Allorfik vil senere i år indkalde kommunerne og andre interessenter bl.a. Departementet for Sociale anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsenet samt Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke til et samarbejde omkring dette. For som jeg har sagt tidligere, der skal være et tilbud til den unge om en meningsfuld hverdag med skole, uddannelse, arbejde og fritid, for ikke at tale om et godt forældresamarbejde for at behandlingen kan lykkes.

I forlængelse af det igangværende arbejde indstiller Naalakkersuisut forslaget til vedtagelse.